

פקודות המטה הארצי			פקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי	
מספר: 14.01.45	תת-פרק: חקירת עבירות	פרק: חקירות	תאריך פרסום: 04/01/2015	תאריך תחילה: 04/01/2015
שם פקודת המטה הארצי: תפיסת חפצים הקשורים לעבירה והטיפול בהם			תאריך ביטול:	
			נוסח: 1	

14.01.45 - תפיסת חפצים הקשורים לעבירה והטיפול בהם

תוכן העניינים

1. הגדרות
2. עקרונות כלליים
3. סמכות שוטר לתפוס חפץ
4. תפיסת מחשב או דבר המגלם חומר מחשב - הוראות מיוחדות
5. תפיסה של זכויות במקרקעין או של זכויות כספיות
6. תפוס שיש עליו טענת חיסיון
7. שמירת תפוס
8. הטיפול הראשוני בתפוס
9. הטיפול בתפוס שהתקבל בתחנת משטרה
10. העברת תפוס - כללי
11. העברת תפוס לבדיקת מעבדה

12. העברת תפוס אל בית המשפט לצורך הצגתו כראיה
13. העברת תפוס לבדיקת מומחה מטעם נאשם
14. החזרת תפוס והנסיבות שבהן אין להחזירו
15. תפוס העשוי לשמש ראיה לעניין עבירה - הנסיבות להחזקה בו
16. תפוס העשוי לשמש ראיה לעניין עבירה - הארכת תקופת ההחזקה בו
17. תפוס העשוי לשמש ראיה לעניין עבירה - הפקדה
18. סילוק תפוס שהיה עשוי לשמש ראיה ולא הוצג כראיה במשפט
19. סילוק תפוס שהוצג כראיה במשפט
20. בקשה לחילוט של תפוס הקשור לעבירה
21. תפוס שבית המשפט נתן צו לחילוטו
22. ערר על החלטת בית משפט בעניין תפוס
23. שמירת הוראות בעניין שמירת חומר ארכיוני
24. תחולה על חפץ שבטיפול מערך החבלה
25. תפיסת חפצים של כלוא
26. תפיסת אבדות
27. ביטול פקודת קבע

14.01.45 - תפיסת חפצים הקשורים לעבירה והטיפול בהם

1. הגדרות

בפקודת המטא"ר הזאת –

א. **"בדיקת מעבדה"** – בדיקה של חפץ במעבדה, כהגדרתה בפקודת המטא"ר הזאת, לצורך כל אחד מאלה:

- (1) קשירת החפץ למעשה עבירה, למקום עשיית עבירה או לנפגע ממעשה עבירה;
- (2) קשירת אדם לעשיית עבירה בחפץ או במקום שבו נמצא החפץ;
- (3) גילוי ראיות הנמצאות בחפץ והקושרות אדם לעשיית עבירה;
- (4) זיהוי של אדם או של רקמת אדם;
- (5) זיהוי סוג החפץ, הרכבו או תכונותיו;

ב. **"בית המשפט"** – אחד מן המפורטים להלן, אם לא צוין במפורש אחרת בפקודת המטא"ר הזאת:

- (1) אם התפוס שימש או עשוי לשמש ראיה בתיק – אחד מאלה, לפי העניין:
  - (א) אם הוגש כתב אישום – בית המשפט שלפניו מתנהל התיק;
  - (ב) אם טרם הוגש כתב אישום – אחד מאלה, לפי העניין:
    - [1] אם התיק אמור להתנהל לפני בית משפט השלום – אותו בית משפט;
    - [2] אם התיק אמור להתנהל לפני בית משפט מחוזי – בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נתפס התפוס או מצויה היחידה החוקרת;
- (2) אם התפוס לא שימש ואינו עשוי לשמש ראיה כאמור – בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נתפס התפוס, ואם נתפס יותר מתפוס אחד בקשר לאותו העניין – כל בית משפט שלום שאפשר להביא לפניו את הדיון בעניין אחד מהם;

ג. **"בעל מקצוע"** – כל אחד מאלה:

- (1) עורך דין;
- (2) רופא;
- (3) פסיכולוג;
- (4) עובד סוציאלי;
- (5) כוהן דת;

ד. **"הממונה על הטיפול בתפוס"** – אחד מאלה לפי העניין:

- (1) אם התפוס לא נמסר ליחידת חקירות – הקצין הממונה על היחידה המחזיקה בתפוס;

- (2) אם התפוס נמסר ליחידת חקירות, והתלונה או פרטי האירוע לא הועברו לטיפולו של חוקר – הקצין הממונה על החקירות בתחנה, כהגדרתו בפקודת המטא"ר הזאת ;
- (3) אם התיק נמצא בחקירה או הועבר לתביעה וטרם הוגש בו כתב אישום – הקצין הממונה על אותה החקירה ;
- (4) אם התיק הועבר לתביעה והוגש בו כתב אישום – אחד מאלה לפי העניין :
- (א) אם התיק בטיפול התביעה המשטרית – ראש יחידת התביעות או מי מטעמו ;
- (ב) אם התיק בטיפול הפרקליטות – פרקליט המחוז או מי מטעמו ;

ה. **"הממונה על רישום ואחסון של תפוס"** – אחד מאלה לפי העניין :

- (1) תפוס העשוי לשמש ראיה – ראש משרד הרישום ;
- (2) תפוס שאינו עשוי לשמש ראיה – ראש משרד הסיור ;
- ו. **"הקצין הממונה על החקירות בתחנה"** – כל קצין הממלא תפקיד מן המפורטים להלן, ביחס לתחומי החקירות שהוא אחראי להם, לרבות קצין שמונה לשמש ממלא מקומו בהיעדרו :
- (1) **בתחנה** – ראש המשרד לחקירות ולמודיעין או ראש משרד תנועה, לפי העניין, ובתחנה גדולה – גם כל קצין שמונה להיות אחראי לתחום חקירה ייחודי, בחקירה שהיא בתחום אחריותו ;
- (2) **במרחב** – מפקד ימ"ר, ראש מחלק תשאול, ראש צח"ם מרחבי או ראש מחלק תאונות דרכים ;
- (3) **במחוז** – ראש יחידת חקירות מחוזית או ראש מפלג ;
- (4) **ביחידה ארצית** – ראש היחידה, ראש זרוע, ראש שלוחה או ראש מפלג ;
- (5) **במשמר הגבול** – ראש לשכת חקירות מג"ב ;
- (6) **באגף התנועה** – ראש ימ"ר את"ן, ראש יחידת אכיפה אזורית, ראש יחידת אכיפה מרחבית, ראש יחידת בוחנים ;

ז. **"זכויות כספיות"** – לרבות אלה : ניירות ערך, המחאות נוסעים, המחאות בנקאיות, יתרות זכות בחשבון עו"ש, פיקדונות כספיים, חסכונות, השקעות בקופות גמל בקרנות השתלמות ובקופות פנסיה, וכן אופציות וחוזים עתידיים כהגדרתם בסעיף 64 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 ;

ח. **"חומר מחשב"** – תוכנה או מידע, כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995 ;

ט. **"חילוט"** – שלילת קבע של הבעלות או החזקה בחפץ באחת מן הדרכים האלה :

- (1) מכירה או פדיון של החפץ והעברת התמורה לאחד מאלה, לפי העניין :

(א) לאוצר המדינה ;

(ב) לקרן שנקבע בחיקוק כי רכוש מחולט או תמורתו – שנתפס בקשר לעבירה מהסוג שנקבע באותו החיקוק – יועבר אליה.

(2) השמדת החפץ ;

(3) כל דרך אחרת שיקבע בית המשפט ;

ג. "חפץ" – לרבות אלה :

(1) בעל חיים ;

(2) זכות במקרקעין או זכות כספית ;

(3) חומר מחשב ;

(4) תעודה או מסמך ;

ולמעט גופת אדם או חלקי גופת אדם ;

יא. "חפץ שבטיפול מערך החבלה" – כל אחד מאלה :

(1) חומר נפץ – כהגדרתו בחוק חומרי נפץ התשי"ד-1954 ;

(2) נשק – כהגדרתו בסעיף 144 של חוק העונשין התשל"ז-1977, למעט נשק קל או תחמושת של נשק קל – כהגדרתם בנוהל אג"ם ;

(3) זיקוקין דינור, בין כאלה שאושרו לפי תקן ישראלי בין כאלה שלא אושרו כאמור ;

יב. "מוסד" – המדינה, רשות מקומית, עסק או כל מי שמספק שירות לציבור ;

יג. "מעבדה" – כל אחת מאלה :

(1) מעבדה לזיהוי פלילי ובכלל זה חדר בדיקה במחלק זיהוי או בכל יחידה אחרת במשטרה ;

(2) מעבדת החבלה באג"ם ;

(3) יחידה אחרת בתוך המשטרה, או גוף חוץ-משטרת (ממשלתי, ציבורי או פרטי), שהתקיים בהם אחד מאלה :

(א) ראש מז"פ או ראש מערך חקירות תנועה, לפי העניין, הנחה למסור להם תפוסים לבדיקה ;

(ב) ראש חטיבת החקירות הסמיך אותם לבדוק תפוס שהוא מחשב ;

יד. "מרשם התפוסים" – מערכת המידע הממוחשבת שבאמצעותה מנהלת משטרת ישראל את הרישום של תפוסים והמעקב אחר הטיפול בהם ;

טו. "סילוק של תפוס" – אחת מן הפעולות האלה :

(1) מסירת התפוס לאדם שממנו הוא נתפס או לאדם אחר שבית המשפט הורה למסרו לו ;

- (2) חילוט התפוס ;
- טז. "תובע" – כל אחד מאלה :
- (1) שוטר שהמפקח הכללי מינה אותו להיות תובע ביחידת תביעות, על פי סעיף 12(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 ;
- (2) פרקליט מפרקליטות המדינה או מפרקליטות מחוז ;
- יז. "תחנת משטרה" – לרבות יחידת משטרה שאינה תחנת משטרה, ויש בה משרד לרישום ולאחסון של תפוסים ;
- יח. "תיק" – תיק תביעה פלילית או אזרחית, או תיק תובענה מנהלית ;
- יט. "תפוס" – חפץ ששוטר תפס בהתאם לסמכותו כקבוע בפקודת המטא"ר הזאת ;
- כ. "תפיסה" – אחת מן הפעולות האלה, לפי העניין :
- (1) **במיטלטלין** – נטילה של חפץ או קבלת החזקה בו, על פי סמכות בחוק, מידי האדם המחזיק בו או מן המקום שבו הוא נמצא והחזקה בו עד לסילוקו ;
- (2) **בזכויות במקרקעין או בזכויות כספיות** – הקפאת הפעולות באותן הזכויות או הגבלת הפעולות בהן על פי צו בית משפט עד להחלטה אחרת של בית המשפט.

2. עקרונות כלליים

- א. זכות הקניין היא זכות יסוד המעוגנת בחוק יסוד : כבוד האדם וחירותו.
- ב. חופש העיסוק הוא זכות יסוד המעוגנת בחוק יסוד : חופש העיסוק.
- ג. תפיסה של חפץ פוגעת בזכות הקניין של בעל הזכות להחזיק בו.
- ד. אם החפץ משמש את בעל הזכות בעיסוקו, במקצועו או במשלח ידו – עלולה תפיסת החפץ לפגוע אף בחופש העיסוק שלו.
- ה. לא יתפוס שוטר חפץ אלא לפי חוק ולמטרות הקבועות בו.

3. סמכות שוטר לתפוס חפץ

- א. תפיסת חפץ על פי צו של בית משפט
- (1) **צו חיפוש**
- שוטר יהיה מוסמך לתפוס חפץ אם בית משפט נתן צו חיפוש שבו הוא הורה לתפוס חפץ, והתקיים אחד מאלה :
- (א) החפץ נחזה להיות החפץ המתואר בצו ;

(ב) החפץ שנמצא לא הוזכר בצו, אבל יש לשוטר יסוד סביר להניח שנעברה, או שמתכוונים לעבור, עבירה בחפץ או לגביו.
תפס שוטר חפץ כאמור – יגיש הקצין הממונה על החקירה בהקדם לבית המשפט שנתן את הצו בקשה להחזקת המשטרה בתפוס;

(2) צו לתפיסת חפץ

שוטר יהיה מוסמך לתפוס חפץ אם בית משפט נתן צו לתפיסת החפץ על פי סמכות הנתונה לו בחוק, ובכלל זה סמכות לפי החוקים האלה:

(א) חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001;

(ב) חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991;

ב. תפיסת חפץ שלא על פי צו של בית משפט

(1) תפיסת חפץ מכוח סמכות כללית של שוטר

שוטר יהיה מוסמך לתפוס חפץ, גם שלא על פי צו בית משפט, אם יש לשוטר יסוד סביר להניח כי מתקיים בחפץ אחד מאלה:

(א) נעברה בו עבירה או שעומדים לעבור בו עבירה;

(ב) הוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה;

(ג) הוא ניתן כשכר בעד עשיית עבירה או כאמצעי לעשייתה;

(2) תפיסת חפץ מכוח הוראות מיוחדות בחוק

הסמכות לתפוס חפץ שלא על פי צו בית משפט – נתונה לשוטר גם לפי הוראות מיוחדות בחוק, ובכלל זה הוראות לפי החוקים האלה:

(א) חוק העונשין, התשל"ז-1977 – סעיפים 235, 237, 484;

(ב) פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973;

(ג) חוק המאבק בתופעת השכרות (הוראת שעה ותיקון חקיקה), התש"ע-2010;

(ד) חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013;

(ה) חוק כלי ירייה, התש"ט-1949;

(ו) חוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954;

(ז) חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968;

(ח) חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ"ח-1998;

ג. חפץ שהגיע לידינו של שוטר

הגיע חפץ לידינו של שוטר כדין, שלא בדרך של תפיסה לפי הקבוע בסעיפים א-ב, כגון: מציאה, ולאחר מכן נודע לשוטר כי יש לו סמכות לתפוס את החפץ על פי הסעיפים כאמור – יפעל בעניין החפץ על פי הוראות פקודת המטא"ר הזאת.

ד. חפץ שנמצא על גופת נפטר

היתה גופת נפטר בטיפול המשטרה, והיתה לשוטר סמכות מן הסמכויות הקבועות בסעיף ב לתפוס חפץ הנמצא על גופת הנפטר – יעשה השוטר בעניין החפץ את הפעולות הקבועות בסעיפים 8(1)-(4), וכן יעשה את אחת מן הפעולות האלה, לפי העניין:

- (1) אם, קודם לרישום ואחסון החפץ כתפוס, נדרשת העברת החפץ עם גופת הנפטר לבדיקת המכון הלאומי לרפואה משפטית, או לכל מעבדה אחרת – יפעל השוטר לפי ההוראות המיוחדות לטיפול בתפוס הנמצא על גופת נפטר, שייקבעו בנוהל אח"ם.
- (2) אם לא נדרשת העברת החפץ, כאמור בסעיף (1) – יטפל בהובלת החפץ לרישום ואחסון כתפוס, כקבוע בסעיף 8(5);

ה. משך ההחזקה בתפוס

תפס שוטר חפץ – תחזיק בו המשטרה עד לסילוקו לפי הקבוע בפקודת המטא"ר הזאת.

ו. האחריות לטיפול בתפוס

הממונה על הטיפול בתפוס, כהגדרתו בסעיף 1ג, יהיה אחראי לטיפול בתפוס לפי הוראות פקודת המטא"ר הזאת.

4. תפיסת מחשב או דבר המגלם חומר מחשב - הוראות מיוחדות

א. תפיסת מחשב שהוא בשימוש של מוסד

מחשב או דבר המגלם חומר מחשב, הנמצא בשימוש של מוסד – לא יתפוס אותם שוטר ולא תחזיק בהם המשטרה אלא על פי צו של בית משפט ולמשך הזמן הקבוע בצו;

ב. תפיסת מחשב שאינו בשימוש של מוסד

מחשב שאינו בשימוש של מוסד, שהמשטרה תפסה אותו על פי צו קבוע בסעיף 3א – יחולו על תפיסתו ההוראות האלה:

- (1) המשטרה רשאית להחזיק בו כל עוד קיימת עילה לתפיסתו ועד לסילוקו לפי הקבוע בפקודת המטא"ר הזאת;
- (2) על אף האמור בסעיף (1), אם אפשר להפריד את המחשב מן הדבר המגלם חומר מחשב והמחשב אינו דרוש לצורך חילוטו או לצורך הגשתו כראיה לבית המשפט – יורה הקצין הממונה על החקירה על החזרת המחשב לאדם שממנו נתפס בתוך 30 ימים מיום תפיסתו;
- (3) אם סבר הקצין הממונה על החקירה כי, על אף האפשרות להפריד את המחשב התפוס

מן הדבר המגלם חומר מחשב ועל אף שהמחשב אינו דרוש לצורך חילוטו או הגשתו כראיה לבית המשפט, עדיין קיימת עילה לתפיסתו – יעשה את אלה :

(א) יגיש, קודם שיחלפו 30 ימים מיום תפיסתו, בקשה אל בית המשפט להארכת תקופת ההחזקה בו לתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים ;

(ב) יחזור ויגיש בקשה להארכה כאמור בסעיף (א), קודם שתחלוף כל תקופת הארכה נוספת שציווה עליה בית המשפט – אם סבר שקיימת עדיין עילת תפיסה כאמור.

ג. תפוס שהוא מחשב – מסירת העתק מחומר המחשב הנמצא בו

(1) תפסה המשטרה מחשב לפי הוראות פקודת המטא"ר הזאת, וביקש מי שהמחשב היה בשימוש, או מי שיש לו חומר מחשב באותו המחשב, לקבל העתק מחומר המחשב – יורה הקצין הממונה על החקירה לאפשר למבקש לקבל בתוך 4 ימים מיום התפיסה העתק מחומר המחשב הדרוש לו ;

(2) קצין בדרגת סגן-ניצב ומעלה רשאי להורות על דחיית מסירת העתק מחומר המחשב ולחזור ולהורות כך מעת לעת, ובלבד שכל דחיה לא תהיה יותר מ-4 ימים ושסך כל תקופת הדחיה לא יהיה יותר מ-16 ימים ;

(3) סבר הקצין הממונה על החקירה שהתקיימו נסיבות מיוחדות שבגללן מוצדק לדחות את מסירתו של העתק כאמור לתקופה נוספת מעבר ל-16 ימים – יגיש אל בית המשפט בקשה לדחיית המסירה לתקופה נוספת, והוא רשאי לחזור ולבקש כך מעת לעת.

(4) על אף האמור בסעיף (1), רשאי הקצין הממונה על החקירה להורות שלא למסור העתק כאמור אם סבר כי קיים חשש סביר שמסירת העתק תביא לשיבוש החקירה או לביצוע עבירה.

5. תפיסה של זכויות במקרקעין או של זכויות כספיות

א. לא יתפוס שוטר זכויות במקרקעין או זכויות כספיות אלא על פי צו של בית משפט ולמשך הזמן הקבוע בצו.

ב. על תפיסת זכויות במקרקעין או זכויות כספיות יחולו הוראות פקודת המטא"ר הזאת לפי העניין ובשינויים המחויבים.

6. תפוס שיש עליו טענת חיסיון

תפס שוטר חפץ, על פי סמכות קבוע בסעיפים 3 או 4, וטען בעל מקצוע לחיסיון של החפץ או של תוכנו לפי סעיפים 48 – 51 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 – יעשה הממונה על הטיפול בתפוס את אלה :

- א. יבקש מבית המשפט הוראות בעניין אופן הטיפול בתפוס ;
- ב. עד לקבלת הוראות כאמור – יימנע מכל פעולה שיש בה להפר את החיסיון הנטען, ויפעל לשמירת התפוס באופן שיש בו למנוע הפרה כאמור, בהתאם לכללים החלים בחוק ובפקודות משטרת ישראל על חפץ שנטען לגביו אותו החיסיון.
- ג. אם יש אפשרות לפצל את התפוס לחלקים באופן שטענת החיסיון תחול רק על חלק מן התפוס – יש לפצל את התפוס כאמור ולנהוג כאמור בסעיפים א-ב רק בחלק שעליו חלה טענת החיסיון.

7. שמירת תפוס

- חפץ שתפסה משטרת ישראל – ינקוט כל שוטר המטפל בו אמצעים סבירים כדי לשמור על שלמותו, על תקינותו ועל ערכו, וכדי למנוע את אלה :
- א. סיכון שלומו ובריאותו של השוטר או של אדם אחר או גרימת נזק לרכוש ;
- ב. נזק לתפוס, אובדן או גניבה שלו ;
- ג. פגיעה בראיות שיש בתפוס או שעשויות להיות בו, לעניין עבירה.

8. הטיפול הראשוני בתפוס

- א. **תפוס שיש סמכות להשמידו מיד**
- חפץ שיש לשוטר סמכות על פי דין להשמידו מיד עם תפיסתו, והשוטר המטפל בחפץ החליט להשמידו מיד – יעשה השוטר את אלה :
- (1) ישמיד את התפוס בהתאם לסמכותו ;
- (2) ירשום דוח על תפיסת החפץ והשמדתו.
- ב. **פעולות שיש לעשות בתפוס מיד לאחר התפיסה**
- שוטר המטפל בתפוס יעשה, מיד לאחר התפיסה או בסמוך ככל האפשר לאחריה, את אלה :
- (1) **סימון ראשוני**
- (א) יסמן את התפוס כקבוע בנוהלי אח"ם באופן שיאפשר את זיהויו הייחודי ;
- (ב) אם נתפסו חפצים אחדים מאותו סוג ויש חשיבות לזיהויים באופן ייחודי – יסמן את כל אחד מהם באופן שיאפשר את זיהויו הייחודי ;
- (2) **תיעוד פרטי התפיסה**
- ירשום את פרטי התפוס באחד מאלה :
- (א) בתפיסה במהלך חיפוש – בדוח החיפוש ;
- (ב) בתפיסה שלא במהלך חיפוש – בדוח תפיסה ;

בסעיף (2) –

“פרטי התפוס” – תיאור מפורט של התפוס (תוך ציון הכמות או המספר – לפי העניין), פרטי הסימון של התפוס, סימני היכר מיוחדים של התפוס, מספר זיהוי שהוטבע ע"י היצרן או הבעלים, תאריך ושעת התפיסה, מקום התפיסה, נסיבות התפיסה ועילת התפיסה, פרטי זהותו של התופס (מס' אישי, דרגה, שם פרטי ושם משפחה), פרטים מיוחדים שעלו בבדיקה חיצונית של התפוס ובכלל זה פגמים חיצוניים שנמצאו בו, בתפוס המופעל בחשמל – דיווח על תוצאות הניסיון להפעילו.

(3) צילום התפוס

ככל שהדבר אפשרי – יצלם את התפוס קודם שייטול אותו, אם התקיימה אחת מן הנסיבות האלה:

(א) יש בתפוס ראיות שאפשר לתעד אותן באותה העת בצילום ויש חשש שלא יישמרו לאחר מכן;

(ב) המקום שבו נמצא התפוס או האופן שבו מונח התפוס במקום הימצאו עשויים לשמש ראיה להוכחת עבירה;

אם לא היה אפשרי צילום התפוס – יערוך תרשים המתאר את המקום שבו היה התפוס בעת תפיסתו ויציין בכתב על גבי התרשים כל פרט אחר שיש בו לתאר את מצב התפוס בעת התפיסה או את הראיות שיש בו באותה העת.

(4) ספירה או שקילה

אם התפוס מורכב מפרטים אחדים שאין חשיבות לזיהויו של כל אחד מהם באופן ייחודי אך יש חשיבות ראייתית או אחרת למספרם, או שהתפוס מורכב מחומר שיש חשיבות ראייתית או אחרת לכמותו או למשקלו – יעשה את אלה:

(א) יספור את הפרטים או ימדוד את כמות החומר או ישקול אותו, לפי העניין;

(ב) ירשום את המספר, הכמות או המשקל בדוח החיפוש או בדוח התפיסה, לפי העניין.

(5) הובלה לתחנת משטרה

(א) יוביל את התפוס לתחנת משטרה, בדרך הקבועה בסעיף 10.

(ב) סבר הקצין הממונה על חקירה כי לצורך חקירת עבירה או מניעת עבירה, נדרשת העברת התפוס באופן דחוף למקום אחר, ובכלל זה לבדיקת מעבדה – יעשה את אלה:

[1] יורה על העברת התפוס למקום שבו הוא נדרש כאמור, ועל העברתו משם

לתחנת משטרה מיד עם חלוף הצורך הדחוף בו;

[2] ירשום את החלטתו ונימוקיה בדוח החיפוש או בדוח התפיסה.

9. הטיפול בתפוס שהתקבל בתחנת משטרה

א. החלטה על החזקה בתפוס

הובא תפוס לתחנת משטרה – יעשה הממונה על הטיפול בתפוס את אחד מאלה, לפי העניין:

- (1) אם סבר כי יש למשטרה סמכות להחזיק בתפוס – ימסור את התפוס לממונה על רישום ואחסון התפוס;
- (2) אם סבר כי ניתן להשיג את מטרת התפיסה בדרך אחרת, אשר מידת פגיעתה במי שזכאי להחזיק בחפץ פחותה – יורה לממונה על רישום ואחסון התפוס לפעול באותה הדרך;
- (3) אם סבר כי אין למשטרה סמכות להחזיק בתפוס – יורה על סילוק התפוס;
- (4) אם מטרת התפיסה היא חילוט התפוס – יודיע עליה בהקדם לקצין חילוט ארצי.

ב. רישום ואחסון של תפוס

מיד עם קבלת התפוס לטיפולו או מוקדם ככל האפשר לאחר מכן, יעשה הממונה על רישום ואחסון התפוס את הפעולות האלה, ככל שהן אפשריות באותו התפוס:

- (1) יזהה את התפוס על פי הסימון הראשוני ועל פי התיעוד בדוח חיפוש או בדוח התפיסה.
- (2) ירשום את פרטי התפוס במרשם התפוסים של משטרת ישראל.
- (3) יארוז את התפוס באריזה המתאימה לו על פי סוגו, כקבוע בנוהלי אח"ם.
- (4) יסמן את התפוס בסימון שניתן לו במרשם התפוסים.
- (5) יאחסן את התפוס אחסון המתאים לו על פי סוגו, ערכו ותכונותיו – כקבוע בנוהלי אח"ם או בנוהלי אג"ם, לפי העניין.
- (6) יארגן את מקום האחסון באופן שיאפשר גישה נוחה ומהירה אל התפוס.

ג. תפיסה של חפצים רבים - ארכה נוספת לטיפול

- (1) אם נתפסו באותה התפיסה חפצים רבים – רשאי הממונה על רישום ואחסון התפוס שלא להשלים את הפעולות הקבועות בסעיף ב מיד עם קבלת התפוס לטיפולו, אלא לעשות כן בתוך שני ימי עבודה מיום קבלת התפוס, ואם התפוסים הם מסמכים – לעשות כן מוקדם ככל האפשר בתוך 30 ימי עבודה מאותו היום.
- (2) עד להשלמת הפעולות הקבועות בסעיף ב, יוודא הממונה על רישום ואחסון התפוס כי התפוסים יישמרו בהתאם לקבוע בסעיף 7.

ד. תפוס העלול להתקלקל - הגשת בקשה לבית משפט

אם התפוס עלול להתקלקל, אם בגלל טיבו המיוחד אם מסיבה אחרת – יעשה הממונה על רישום ואחסון התפוס את אלה:

- (1) יגיש מיד לבית משפט השלום בקשה לצוות על מכירת התפוס;

(2) נתן בית המשפט השלום צו כאמור – יעביר את התפוס למכירה באופן הקבוע בנוהלי החשבות ;

(3) יבקש מבית המשפט הוראות מה לעשות בדמי המכר ;

ה. תפוס שאין לאחסנו במשטרה

תפוס שאין לאחסנו במשטרה – אם בשל סוגו כגון : תפוס שהוא בעל חיים או חומר נפיץ או מסוכן, אם בשל היקפו הכמותי הגדול – יורה הממונה על רישום ואחסון התפוס להעביר אותו לאחסון במקום שראש חטיבת החקירות או ראש מערך חקירות תנועה או ראש מחלקת החבלה, לפי העניין, אישר לאחסן בו תפוסים מאותו הסוג.

10. העברת תפוס - כללי

שוטר המטפל בהעברה של תפוס מיחידת משטרה אחת ליחידת משטרה אחרת או לגורם מחוץ למשטרת ישראל – יעשה את אלה :

א. יארוז את התפוס באריזה המתאימה לסוג התפוס, ערכו ותכונותיו והמתאימה לאופן המשלוח, כקבוע בנוהלי אח"ם.

ב. יצרף לתפוס תעודת משלוח שבה ירשום את פרטי התפוס, את פרטי היחידה השולחת ופרטי היחידה הנמענת ואת סיבת ההעברה.
אם היה התפוס קשור לחקירת עבירה – ירשום גם את פרטי תיק החקירה ;

ג. שוטר המוביל תפוס העשוי לשמש ראיה לעניין עבירה ישגיח על התפוס באופן רצוף מקבלתו ועד למסירתו לנמען ;

ד. שוטר רשאי להעביר תפוס באמצעות אדם שאינו שוטר – אם התקיימו התנאים האלה :

(1) משטרת ישראל התקשרה עם האדם האמור או עם מעסיקו בהסכם להובלת תפוסים שבהחזקתה, ובו התחייבו האדם ומעסיקו להוביל את התפוס ולטפל בו בהתאם להוראות פקודת המטא"ר הזאת ובהתאם לנוהלי אח"ם ;

(2) משטרת ישראל בדקה את האדם האמור בדיקת התאמה והוא נמצא כשיר לעסוק בהובלת תפוסים שבהחזקת המשטרה ;

ה. שוטר המעביר תפוס באמצעות אדם כאמור בסעיף ד – יעשה את הפעולות הקבועות בנוהלי אח"ם, ובכללן את אלה :

(1) יודא כי התפוס ארוז באריזה חתומה ;

(2) יזהה את האדם כמי שמורשה להעביר תפוסים שבהחזקת משטרת ישראל ;

(3) יחתים את האדם על אישור קבלה של התפוס ;

ו. שוטר המקבל תפוס שהועבר אל יחידתו מיחידת משטרה אחרת – יעשה את הפעולות הקבועות בנוהלי אח"ם, ובכללן את אלה :

(1) יוודא כי התפוס התקבל כשהוא ארוז באריזה חתומה ;

(2) יאשר בחתימתו את קבלת התפוס ;

11. העברת תפוס לבדיקת מעבדה

א. סבר הקצין הממונה על החקירה כי יש להעביר תפוס לבדיקת מעבדה – יורה על העברת התפוס, בדרך הקבועה בסעיף 10, אל המעבדה הנוגעת לעניין.

ב. ראש המעבדה הנוגעת לעניין, או מי מטעמו, שקיבל תפוס לבדיקה יעשה את אלה :

(1) יאשר בכתב את קבלת התפוס לטיפולו ;

אם התפוס הועבר למעבדה באמצעות משרד הרישום של החטיבה לזיהוי פלילי – יאשר ראש משרד הרישום, או מי מטעמו, בכתב את קבלת התפוס לטיפולו ;

(2) ישמור על התפוס בהתאם לקבוע בסעיף 7 ;

(3) יערוך בדיקת מעבדה בתפוס או בחומר הנמצא עליו ;

(4) יאחסן את התפוס בהתאם לקבוע בסעיף 9 ;

(5) לאחר סיום הבדיקה יחזיר את התפוס בדרך הקבועה בסעיף 10 אל היחידה ששלחה את התפוס לבדיקה, או אל מקום אחסון אחר שנקבע לפי סעיף 9ה.

ג. העברת תפוס לבדיקה בידי גורם מחוץ למשטרת ישראל – תהיה על פי הקבוע בנוהלי אח"ם או בנוהלי את"ן, לפי העניין.

12. העברת תפוס אל בית המשפט לצורך הצגתו כראיה

א. הורה בית המשפט להציג תפוס כראיה במשפט או שביקש תובע, בין מיזמתו בין על פי בקשת הנאשם, להציג תפוס כאמור – יודיע על כך התובע בכתב, לפחות יומיים לפני מועד הדיון, לממונה על רישום ואחסון התפוס.

בהודעתו יציין התובע את פרטי התפוס ואת פרטי הדיון שבו הוא מבקש להציגו ;

ב. הממונה על רישום ואחסון התפוס, שקיבל הודעה כאמור יעשה, בעצמו או באמצעות שוטר מטעמו, את אלה :

(1) יביא את התפוס אל הדיון בבית המשפט במועד שנקבע ;

(2) יפעל בעניין התפוס כפי שיורה לו התובע.

13. העברת תפוס לבדיקת מומחה מטעם נאשם

א. הגיש נאשם בקשה לבדיקה, בידי מומחה מטעמו, של תפוס שעשויה להיות בו ראיה הנוגעת למשפטו, והתובע הסכים לבקשה או שבית המשפט נתן צו לבקשת הנאשם – יעשה התובע את אלה :

- (1) יבקש מראש המעבדה הממונה על עריכת בדיקות מאותו הסוג הוראות בעניין בדיקת התפוס בידי המומחה מטעם הנאשם ;
- (2) יודיע לנאשם או לבא כוחו את ההוראות של ראש המעבדה ויתאם אתו מועד ומקום לעריכת הבדיקה ;
- (3) אם הורה ראש המעבדה על נוכחות נציג מטעמו בבדיקה – יודיע התובע לראש המעבדה ולנציגו את המועד והמקום לעריכת הבדיקה ויזמין את הנציג להיות נוכח בה.
- אם לא הורה ראש המעבדה על נוכחות נציגו כאמור – יבקש התובע מן הקצין הממונה על החקירה להורות לשוטר מטעמו להיות נוכח בבדיקה ויודיע לו את המועד והמקום לעריכתה ;
- (4) יורה על העברת התפוס סמוך לפני מועד הבדיקה אל מקום הבדיקה ;
- ב. נציג המעבדה או השוטר שהוזמנו להיות נוכחים בבדיקה כקבוע בסעיף א(3), יודאו כי הבדיקה נעשית בהתאם לקבוע בסעיף 7.

14. החזרת תפוס והנסיבות שבהן אין להחזירו

א. החזרת תפוס לאדם שממנו הוא נתפס

מצא הממונה על הטיפול בתפוס כי יש להחזיר תפוס לאדם שממנו הוא נתפס ולא התקיימו נסיבות כקבוע בסעיף ג – יורה לממונה על רישום ואחסון התפוס להחזיר את התפוס לאותו האדם.

ב. אופן החזרת תפוס

- (1) הממונה על רישום ואחסון התפוס ישלח בדואר רשום לאדם הזכאי לקבל את התפוס דרישה בכתב לבוא ולקבל אותו, ויצוין בה את המקום והמועדים שבהם אפשר לקבל את החפץ.
- (2) החזיר הממונה על רישום ואחסון התפוס את החפץ לאדם הזכאי לקבלו – יעשה גם את אלה :
- (א) יחתים את האדם על אישור קבלה של החפץ ;
- (ב) ירשום במרשם התפוסים את דבר החזרת החפץ ואת פרטי ההחזרה ובכלל זה מועד ההחזרה ופרטי האדם שקיבל את החפץ ;
- (3) נדרש אדם הזכאי לקבל חפץ לבוא לקבל את החפץ ולא עשה כן בתוך ששה חודשים מיום שנמסרה לו הדרישה, או שנדרשה המשטרה למסור חפץ לאדם הזכאי לקבלו, ועל אף מאמץ סביר שעשה הממונה על רישום ואחסון התפוס לבירור מקום הימצאו של האדם, לא נודע למשטרה בתוך ששה חודשים מקום הימצאו – יגיש הממונה על רישום ואחסון התפוס אל בית המשפט בקשה לחילוט התפוס לאוצר המדינה ;

ג. הנסיבות שבהן אין להחזיר תפוס לאדם שממנו הוא נתפס

הנסיבות שבהן אין להחזיר תפוס לאדם שממנו הוא נתפס הן אלה :

- (1) יש לחלט את התפוס כקבוע בסעיף 20 ;
- (2) הטיפול בתיק החקירה הסתיים בלא שהורשע אדם בעבירה שהתפוס קשור אליה, והאדם שממנו נתפס התפוס אינו טוען לזכות בתפוס ;
- (3) אם סבר הממונה כי יש ספק אם האדם שממנו נתפס התפוס הוא הזכאי להחזיק בו ;
- (4) נודע לממונה על הטיפול בתפוס כי אדם אחר, שאינו האדם שממנו נתפס התפוס, זכאי לכאורה להחזיק בתפוס או טוען לזכות כאמור ;
- (5) החזקת אותו האדם בתפוס אסורה על פי החוק, או שהיא טעונה רישיון או היתר ואין לאותו האדם רישיון או היתר כאמור ;
- (6) האדם שממנו נתפס התפוס נפטר או שהוא במצב בריאותי או נפשי שאינו מאפשר לו לקבל את התפוס לרשותו.

ד. תפוס שאין להחזירו לאדם שממנו הוא נתפס - הגשת בקשה לבית המשפט

התקיימה אחת מן הנסיבות שבסעיף ג – יגיש הממונה על הטיפול בתפוס בקשה לבית המשפט לקבוע מה לעשות בתפוס.

15. תפוס העשוי לשמש ראיה לעניין עבירה - הנסיבות להחזקה בו

- א. תפוס העשוי לשמש ראיה לעניין עבירה – תחזיק בו המשטרה או תבקש מבית המשפט להמשיך ולהחזיק בו, לפי העניין, כל עוד מתקיימת אחת או יותר מן הנסיבות האלה :
- (1) מתנהלת חקירה של העבירה ;
  - (2) תיק החקירה נסגר וטרם חלף המועד להגשת ערר או שהוגש ערר וטרם ניתנה החלטה בערר ;
  - (3) הוגש כתב אישום בתיק ;
  - (4) הסתיים המשפט על העבירה וטרם חלף מועד הערעור או שהוגש ערעור וטרם ניתן פסק דין חלוט בתיק ;
- ב. תפוס העשוי לשמש ראיה לעניין עבירה רשאי הממונה על הטיפול בו לסלקו, אף אם התקיימה בו אחת מן הנסיבות שבסעיף א, אם אישר אחד מגורמים המפורטים להלן, לפי העניין, כי לצורך השימוש בו כראיה אפשר להסתפק בתצלומו, בדגימה שניטלה ממנו או בתעודת מומחה המעידה על מהותו או על תכונותיו, ואלה הם הגורמים המאשרים :
- (1) אם חקירת העבירה אשר בקשר אליה נתפס התפוס טרם הסתיימה – הקצין הממונה על החקירה ;
  - (2) אם החקירה כאמור הסתיימה ותיק החקירה הועבר לתביעה – ראש יחידת התביעות או מי מטעמו ;

קודם שיאשר כאמור, ייוועץ הגורם המאשר בתובע או בראש המעבדה הנוגעת לראיות מאותו הסוג, אלא אם כן סבר שהתייעצות כאמור אינה דרושה בנסיבות העניין.

16. תפוס העשוי לשמש ראיה לעניין עבירה - הארכת תקופת ההחזקה בו

א. אם תפוס עשוי לשמש ראיה לעניין עבירה, וחלפו חמישה חודשים מיום תפיסתו או וטרם הוגש כתב אישום בתיק שבו התפוס עשוי לשמש ראיה, והממונה על הטיפול בתפוס סבור שיש להמשיך ולהחזיק בתפוס מעבר לששה חודשים – יגיש אל בית המשפט בקשה להארכת תקופת ההחזקה בתפוס ויפרט בה את אלה:

(1) העבירה אשר בקשר אליה נתפס התפוס;

(2) עילת התפיסה;

(3) תיאור התפוס;

(4) הצורך בהמשך ההחזקה בתפוס;

(5) פרטי החקירה שבה עשוי התפוס לשמש ראיה, ואם תיק החקירה נסגר – העילה לסגירת התיק ומדוע עדיין עשוי התפוס לשמש ראיה;

(6) תקופת ההחזקה המבוקשת בתפוס;

ב. אם בית המשפט התיר להמשיך להחזיק בתפוס – המשטרה רשאית להחזיק בתפוס לתקופה כפי שקבע בית המשפט, ובסופה היא רשאית לבקש מבית המשפט, בדרך הקבועה בסעיף א, לחזור ולהאריך את תקופת ההחזקה בתפוס לתקופה נוספת שיקבע בית המשפט;

ג. אם בית המשפט הורה להחזיר את התפוס – ישקול הממונה על הטיפול בתפוס אם יש מקום להגיש ערר על ההחלטה, כקבוע בסעיף 22.

17. תפוס העשוי לשמש ראיה לעניין עבירה - הפקדה

א. היה תפוס עשוי לשמש ראיה לעניין עבירה וסבר הממונה על הטיפול בתפוס כי אפשר להפקיד את התפוס אצל האדם שממנו הוא נתפס או אצל אדם אחר ולפי הצורך להזמין את אותו האדם להציג את התפוס כראיה – רשאי הממונה על הטיפול בתפוס להורות על הפקדת התפוס אצל אותו האדם, וזאת בכפוף לסייגים שבסעיפים ב-ג.

ב. הפקדת תפוס אצל אדם אחר, שאינו האדם שממנו נתפס התפוס, מותנית בהתקיים אחד מאלה:

(1) האדם שממנו נתפס התפוס מסכים להפקדה אצל האדם האחר;

(2) בית משפט נתן צו להפקדה כאמור;

ג. אין להפקיד תפוס, בין אצל האדם שממנו הוא נתפס בין אצל אדם אחר, אם החזקת אותו האדם בתפוס אסורה על פי החוק, או שהיא טעונה רישיון או היתר ואין לאותו האדם רישיון או היתר כאמור.

ד. שוטר המפקיד תפוס בידי אדם, כאמור בסעיף א, יחתים את האדם על התחייבות לשמור על החפץ ועל ראיות העשויות להיות בו לעניין עבירה ולהציגו לראיה בכל עת שיידרש לעשות כן.

18. סילוק תפוס שהיה עשוי לשמש ראיה ולא הוצג כראיה במשפט

אם הוגש כתב אישום נגד נאשם והתפוס לא הוגש כראיה במשפט ולדעת התובע אין התפוס עשוי יותר לשמש ראיה באותו העניין, בין באותה ערכאה בין בערכאת ערעור – יעשה התובע את אחד מאלה, לפי העניין:

א. אם כתב האישום הוא על עבירה שעבר הנאשם בתפוס או לגביו ובית המשפט נתן צו בעניין אופן סילוק התפוס – יפעל לפי הקבוע בצו.

ב. אם כתב האישום הוא לא על עבירה שעבר הנאשם בתפוס או לגביו, או אם לא נתן בית המשפט צו כאמור בסעיף א – יורה לממונה על רישום ואחסון התפוס להחזיר את התפוס בדרך הקבועה בסעיף 14.

19. סילוק תפוס שהוצג כראיה במשפט

א. מצא תובע בכל שלב משלבי המשפט כי תפוס שהוגש כראיה במשפט אינו עשוי יותר לשמש ראיה במשפט, בין באותה ערכאה בין בערכאת ערעור – יבקש מבית המשפט להורות בצו על סילוק התפוס וימליץ לפני בית המשפט על אופן הסילוק.

ב. נתן בית המשפט צו כאמור – יורה התובע לממונה על רישום ואחסון התפוס לסלק את התפוס באופן שקבע בית המשפט.

20. בקשה לחילוט של תפוס הקשור לעבירה

א. חילוט של תפוס - מכוח הסמכות הכללית

תפוס שוטר חפץ הקשור לעבירה, על פי סמכותו כקבוע בסעיפים 3 או 4, והורשע אדם במשפט ולדעת התובע אין התפוס עשוי יותר לשמש ראיה במשפט, בין באותה ערכאה בין בערכאת ערעור – רשאי התובע לבקש מבית המשפט לצוות על חילוט התפוס בנוסף על כל עונש, אם התקיימה אחת מן הנסיבות האלה:

(1) האדם שהורשע בעשיית העבירה הוא בעל החפץ, והעבירה שבה הוא הורשע נעשתה בחפץ או לגביו;

(2) האדם שהורשע בעשיית העבירה אינו בעל החפץ, ובעל החפץ או המחזיק בו כדין או אדם אחר על דעת אחד מהם – נתן את החפץ כשכר בעד עשיית עבירה שעליה הורשע הנידון או כאמצעי לעשייתה, או כשכר בעד עשיית עבירה אחרת הקשורה בעבירה שבה הורשע הנידון, או כאמצעי לעשייתה, בין אם הנידון עשה את העבירה האחרת בין אם

לאו, וגם אם לא התכוון לעשותה ;

ב. חילוט של תפוס - מכוח סמכות בחוקים מיוחדים

תפס שוטר חפץ הקשור לעבירה, מכוח חוק מיוחד המקנה לבית המשפט סמכות לחילוט החפץ – רשאי התובע לבקש מבית המשפט לחלט את התפוס בתנאים ובנסיבות הקבועים באותו החוק.

21. תפוס שבית המשפט נתן צו לחילוטו

נתן בית משפט צו לחילוט של תפוס – יעשה הממונה על רישום ואחסון התפוס את אחת מן הפעולות האלה, כפי שיקבע בית המשפט:

א. מכירה או פדיון של התפוס בדרך הקבועה בנוהלי אח"ם ;

ב. השמדת התפוס בדרך שתיקבע בנוהל אח"ם או בנוהל את"ן, לפי העניין ;

ג. שימוש המשטרה לצרכי הדרכה או לצרכי מז"פ, חקירה ומודיעין ;

ד. כל פעולה אחרת שיקבע בית המשפט.

22. ערר על החלטת בית משפט בעניין תפוס

נתן בית משפט החלטה בעניין תפוס והממונה על הטיפול בתפוס מבקש לערור על החלטה – יגיש בתוך 30 ימים מיום ההחלטה ערר לבית המשפט המחוזי.

23. שמירת הוראות בעניין שמירת חומר ארכיוני

אין באמור בפקודת המטא"ר הזאת לגרוע מן ההוראות הקבועות בכל דין בעניין שמירת חומר ארכיוני.

24. תחולה על חפץ שבטיפול מערך החבלה

חפץ שבטיפול מערך החבלה – יחולו עליו הוראות פקודת המטא"ר הזאת בכפוף להוראות המיוחדות שבנוהל אג"ם.

25. תפיסת חפצים של כלוא

על תפיסת חפצים של כלוא יחולו הוראות פקודת המטא"ר 12.03.01 "הטיפול בכלואים בבית המעצר".

26. תפיסת אבדות

על תפיסת אבדות והטיפול בהן יחולו הוראות פקודת הקבע 12.05.01 "אבדות – רישומן והטיפול בהן".

27. ביטול פקודת קבע

פקודת הקבע 14.01.45 "מוצגים" מיום 1.9.1986 – בטלה.